PESM: పంచభూతాలు, ఒకే భూమి

v0.5 · 13 అక్టోబర్ 2026 · అగస్తీశ్వరర్ ట్రస్ట్ (Agastheeshwarar Trust)

రోజువారీ ఎంపికలు మన నీరు, నేల, గాలి, వాతావరణాన్ని ఎలా చేరుకుని, తిరిగి మనకే ఎలా వస్తాయో చూడటానికి పంచభూతాల ఆధారంగా ఒక పద్ధతి. తమిళనాడు గ్రామాలతో కలిసి మేము పరీక్షిస్తున్న ఒక భావన.

PESM అంటే ఏమిటి?

పంచభూత భూ వ్యవస్థ నమూనా (PESM) ఒక ఇంటి నుంచి భూగ్రహం వరకు ఏ ప్రదేశాన్నైనా ఐదు అనుసంధాన భూతాల ద్వారా చూస్తుంది: **భూమి** (నేల, ఆహారం, పదార్థాలు), **నీరు**, **అగ్ని** (వేడి, శక్తి), **వాయువు**, **ఆకాశం** (నీటికీ, చెట్లకూ, వన్యప్రాణులకూ చోటు). ఇది తమిళ పంచభూత సంప్రదాయం నుంచి స్ఫూర్తి పొంది, దాన్ని ఆధునిక భూ శాస్త్రపు కొలత సాధనాలతో జోడిస్తుంది.

ఇది ఎందుకు ముఖ్యం

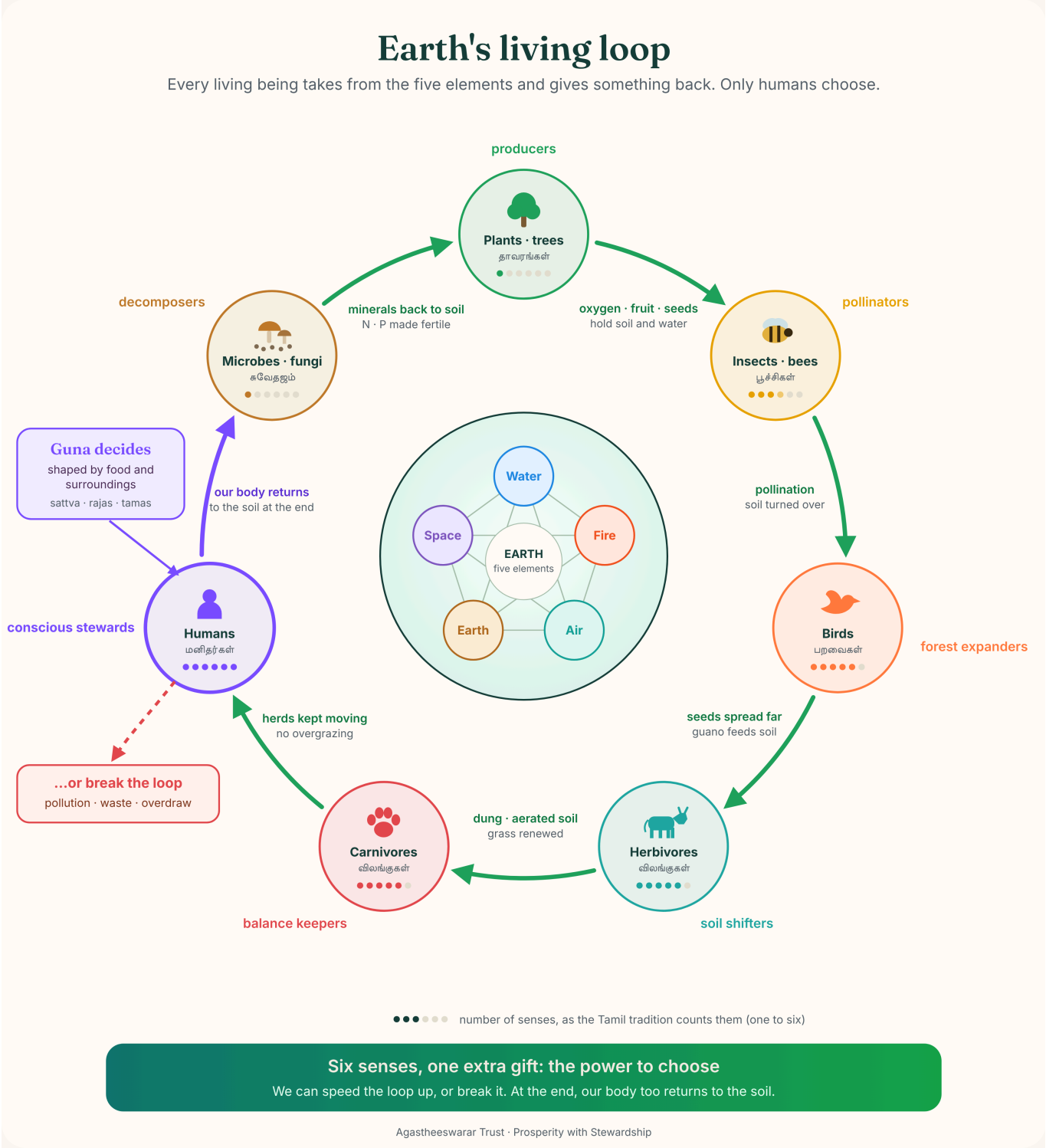
భూమి తిరిగి నింపుకోగలిగే వేగం కంటే దాదాపు **1.7 రెట్లు వేగంగా** మానవాళి ఇప్పుడు ప్రకృతిని వాడుకుంటోంది. ఒక ఏడాది మొత్తంలో భూమి తిరిగి నింపగలిగే దాన్ని మన వినియోగం దాటిపోయే తేదీని భూమి మితిమీరిన వినియోగ దినం (Earth Overshoot Day) ఏటా సూచిస్తుంది. ఈసారి అది జూలై చివరలోనే వచ్చింది. భూమిని ప్రజలకు సురక్షితంగా ఉంచే తొమ్మిది హద్దులను శాస్త్రవేత్తలు గమనిస్తుంటారు; ఆ తొమ్మిదిలో **ఏడింటిని** ఇప్పటికే దాటేశాం (Planetary Health Check 2025). తమిళనాడులో దాదాపు ప్రతి మూడు ఫిర్కాలలో ఒకటి, వాన తిరిగి నింపే దాని కంటే ఎక్కువ భూగర్భ జలాన్ని తోడుకుంటోంది (CGWB 2024).

అయినా మనం ఈ సమస్యలను ఒక్కో రంగంగా విడివిడిగా ఎదుర్కొంటున్నాం. కానీ భూమి రంగాలుగా విడిపోయి పనిచేయదు. భూగర్భ జల మట్టం పడిపోతే, అవే బావుల్లో ఫ్లోరైడ్ పెరుగుతుంది, పంపులు ఎక్కువ విద్యుత్ వాడతాయి, నేల వేడెక్కుతుంది, చెరువులో జీవం తగ్గిపోతుంది, మనుషులు దాన్ని తమ శరీరంలోనూ మనసులోనూ అనుభవిస్తారు.

దీని మూల్యాన్ని ఇప్పటికే లెక్కగడుతున్నారు. భారతదేశంలో 2021లో దాదాపు 21 లక్షల మరణాలకు కలుషిత గాలితో సంబంధం ఉంది (State of Global Air 2024). వేడి ప్రతి దశాబ్దానికీ మరింత ప్రాణాంతకంగా మారుతోంది (Lancet Countdown 2025). పర్యవేక్షణలో ఉన్న వన్యప్రాణుల సంఖ్య 1970 నుంచి 73% తగ్గింది (WWF Living Planet Report 2024).

ఐదు సరళమైన ఆలోచనలు

1. **అన్నీ ఒకదానితో ఒకటి ముడిపడి ఉన్నాయి.** ఒక భూతంపై ఒత్తిడి మిగతా నాలుగింటికీ వ్యాపిస్తుంది.
2. **సమతుల్యతను అత్యంత బలహీనమైన భూతమే నిర్ణయిస్తుంది.** శుభ్రమైన గాలి ఎండిపోయిన భూగర్భ జలాశయం లోటును తీర్చలేదు. ఏ భూతమూ తన హద్దును దాటి ఒత్తిడికి గురి కానప్పుడే ఒక ప్రదేశం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది.
3. **ప్రతి జీవీ ఈ చక్రంలో ఉంది, కానీ ఒకే విధంగా కాదు.** ఇతర జీవులు భూమితో తమదైన ఇచ్చిపుచ్చుకునే చక్రాన్ని నడుపుతాయి. ఒక పక్షి పండు తిని, దాని విత్తనాన్ని ఎక్కడో దూరంగా వదులుతుంది, అక్కడ ఒక కొత్త చెట్టు పెరుగుతుంది. తేనెటీగలు పుప్పొడిని మోసుకెళ్తాయి, వానపాములు నేలను సారవంతం చేస్తాయి, చెట్లు నీడనూ వాననూ తెస్తాయి. అవి తమకు కావలసినంత తీసుకుని, తిరిగి ఇస్తాయి. మనుషులు అందరికంటే ఎక్కువ తీసుకుంటారు, తరచూ హద్దు దాటి. ఆ ఒత్తిడి మనకే తిరిగి వస్తుంది: **శరీరంలో** (వేడి వల్ల అనారోగ్యం, ఊపిరితిత్తుల, గుండె జబ్బులు, సురక్షితం కాని నీరు), **మనసులో** (ఒత్తిడి, సరిగా లేని నిద్ర, ఆందోళన, కోపం, ఒంటరితనం). మనం మితిమీరి తీసుకోవడం వల్ల మొదట దెబ్బతినేది ఇతర జీవులే: తక్కువ ఆవాసాలు, తక్కువ జాతులు, నేలను తిరిగి నింపే ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం తగ్గడం.
4. **మన అంతర్గత స్వభావమైన గుణం కూడా ఈ చక్రంలో భాగమే.** పంచభూత సంప్రదాయం జోడించేది ఇదే. మనం తినేది, తాగేది, పీల్చేది, వినేది, మనం నివసించే పరిసరాలు మన గుణాన్ని తీర్చిదిద్దుతాయి: ప్రశాంతత, స్పష్టత (సత్త్వం), చంచలత, కోరిక (రజస్సు), లేదా మందకొడితనం, బరువు (తమస్సు). ఒత్తిడిలో ఉన్న భూతాలు నాసిరకం ఆహారాన్నీ, కఠినమైన పరిసరాలనూ తెస్తాయి. అవి మనల్ని ఇంకా ఎక్కువ కోరుకునే వైపు, ఇంకా ఎక్కువ తీసుకునే వైపు నెట్టవచ్చు. దీన్ని పరీక్షించాల్సిన ఒక ఆలోచనగా అందిస్తున్నాం, నిర్ధారిత వాస్తవంగా కాదు.
5. **మనం ఎంత కోరుకుంటాం అన్నదే మనం మార్చగలిగిన భాగం.** ప్రతి కుటుంబం ఎంత తీసుకుంటుందో అది ఊరిని తీర్చిదిద్దుతుంది, ఊరి పరిస్థితి తిరిగి ప్రతి ఇంటికీ వస్తుంది. మనం ఎంత తీసుకుంటున్నామో తెలుసుకోవడం, ఇతర జీవులకు చోటు వదిలి న్యాయంగా పంచుకోవడం, అక్కడి నుంచే సమతుల్యత మొదలవుతుంది.

ఫలితాలను ఎలా కొలుస్తాం

PESM **నిరూపితమైన ఆచరణలపై నిర్మితమైంది, కొలిచే విధానంలో కొత్తది.** చెరువులను పునరుద్ధరించడం, భూగర్భ జలాన్ని రీఛార్జ్ చేయడం, స్థానిక చెట్లు నాటడం ఇప్పటికే పనిచేస్తున్నాయి. మేము నడిపే ప్రతి ప్రాజెక్టు తనంతట తానే ఫలితం ఇస్తుంది; దానితో పాటు ఇంకా ఏం మెరుగుపడిందో, లేదా ఏం దిగజారిందో PESM చూపిస్తుంది. రెండు వర్షాకాలాల పాటు తమిళనాడులోని భాగస్వామి గ్రామాలతో కలిసి పనిచేస్తాం. ప్రతి గ్రామానికీ పోల్చి చూడటానికి ఒక గ్రామం జతగా ఉంటుంది. కొన్ని సరళమైన సంఖ్యలను అధికారిక పరిమితులతో పోలుస్తూ గమనిస్తాం: భూగర్భ జల మట్టాలు, నీటి నాణ్యత, వేడి, పచ్చదనం, గాలి, కనిపించే జీవ జాతులు, (అనుమతితో) ప్రజల ఆరోగ్యం, శ్రేయస్సు వంటివి. మా వాదనలను మొదలుపెట్టే ముందే రాసి పెడతాం, ఫలితాలను తనిఖీ చేయడానికి ఒక స్వతంత్ర కళాశాలను ఆహ్వానిస్తాం, ఏది పనిచేసిందో ఏది పనిచేయలేదో ప్రచురిస్తాం.

మా వైఖరి

అభివృద్ధి ముఖ్యమే. **ప్రతి అభివృద్ధి ప్రణాళికా భూమి కోలుకోగలిగే వేగంతోనే సాగాలని** మేము కోరుతున్నాం. PESM ప్రభుత్వ, SDG లేదా CSR కార్యక్రమాల స్థానాన్ని తీసుకోదు. వాటి పక్కన నిలబడి, ఒక లక్ష్యంలో సాధించిన ప్రగతికి మరో భూతం నుంచి నిశ్శబ్దంగా మితిమీరి తీసుకోవడం ద్వారా మూల్యం చెల్లించడం లేదని చూస్తుంది. ఈ ప్రాచీన పంచభూత దృష్టిని ఆరోగ్యకరమైన భూమి వైపు ప్రపంచం చేస్తున్న ప్రయాణంలో ప్రయత్నించదగిన ఒక భావనగా అందిస్తున్నాం. అది కొలిచి చూపే ఫలితాల ఆధారంగా మాత్రమే దాన్ని అంచనా వేయాలి.

మాతో చేరండి

PESM పద్ధతిని ఆచరణలో పెట్టి, మాతో కలిసి దాన్ని పరీక్షించడానికి వాలంటీర్లకు స్వాగతం. పరిశోధకులు, కళాశాలలు, పంచాయతీలు, CSR భాగస్వాములకు కూడా స్వాగతం. info@agastheeswarartrust.org కు రాయండి. అడిగితే ఒక చిన్న భావనా పత్రం అందిస్తాం.

భూమి జీవన చక్రం, ఒక్కో సమూహంగా

సమూహం	ఇంద్రియాలు · தமிழ் పదం	భూమి నుంచి తీసుకునేది	పాత్ర	తిరిగి ఇచ్చేది
సూక్ష్మజీవులు · శిలీంధ్రాలు	1 · சுவேதஜ்ஞம்	రాలిన ఆకులు, కళేబరాలు, వ్యర్థాలు	విచ్ఛేదకాలు: సంక్లిష్ట పదార్థాలను విడగొడతాయి	ఖనిజాలు, నత్రజని, భాస్వరం తిరిగి నేలకు
మొక్కలు · చెట్లు	1 · தாவரங்கள்	సూర్యుని వేడి, భూగర్భ జలం, గాలి, నేలలోని పోషకాలు	ఉత్పాదకాలు: భూతాలను జీవాహారంగా మారుస్తాయి	ఆక్సిజన్, పండ్లు, విత్తనాలు; నేలనూ తేమనూ పట్టి ఉంచుతాయి
కీటకాలు · తేనెటీగలు	3–4 · பூச்சிகள்	మకరందం, రసం, పుప్పొడి, కుళ్లిన పదార్థాలు	పరాగ సంపర్కకాలు, నేలకు గాలి అందించేవి	దాదాపు 80% మొక్కలకు పరాగ సంపర్కం; చీమలు, చెదలు గట్టి మొక్కల పదార్థాన్ని పునర్వినియోగం చేస్తాయి
పక్షులు	5 · பறவைகள்	అడవి పండ్లు, విత్తనాలు, కీటకాలు, చేపలు	అడవిని విస్తరించేవి	దూరంగా వదిలిన, మొలకెత్తడానికి సిద్ధంగా ఉన్న విత్తనాలు, ఎరువుగా పనిచేసే సారవంతమైన రెట్టలతో
శాకాహార జంతువులు	5 · விலங்குகள்	గడ్డి, ఆకులు, బెరడు, నీరు	నేలను కదిలించేవి: మేస్తాయి, తిరుగుతాయి, నేలను కుమ్ముతాయి	వానపాములకూ, పురుగులకూ ఆహారమై, నేలను గుల్ల చేసే పేడ
మాంసాహార జంతువులు	5 · விலங்குகள்	శాకాహార జంతువులు	సమతుల్యతను కాపాడేవి	మందలను కదులుతూ ఉండేలా చేసి, గడ్డి మైదానాలు, నదీ తీరాలు, అడవులు కోలుకునేలా చేస్తాయి
మనుషులు	6 · மனிதர்கள்	పైన ఉన్న ప్రతి సమూహం నుంచి ఏదో ఒకటి	విచక్షణ గల సంరక్షకులు (பகுத்தறிவு): చక్రాన్ని వేగవంతం చేయగలరు, లేదా విరగ్గొట్టగలరు	చివరికి శరీరం నేలకు తిరిగి చేరుతుంది, చక్రం కొనసాగుతుంది

- **సమష్టి, వ్యష్టి.** సంప్రదాయం రెండు స్థాయిలను పేర్కొంటుంది: సమష్టి, అంటే మొత్తం (భూమి, ఒక రాష్ట్రం, ఒక ఊరు), వ్యష్టి, అంటే భాగం (ఒక కుటుంబం, ఒక వ్యక్తి). హాని అయినా, మేలు అయినా వీటి మధ్య రెండు వైపులా ప్రయాణిస్తుంది.
- **ప్రతి స్థాయిలోనూ ఒకే నమూనా.** *"విశ్వంలో ఉన్నదే శరీరంలోనూ ఉంది"* (அண்டத்தில் உள்ளதே பிண்டம், பிண்டத்தில் உள்ளதே அண்டம் — బ్రహ్మాండంలో ఉన్నదే పిండాండంలో, పిండాండంలో ఉన్నదే బ్రహ్మాండంలో). ప్రతి భూతంలోనూ మిగతా

నాలుగింటి భాగం ఉంటుందని, నేలలోనూ శరీరంలోనూ ఇదే విధంగా ఉంటుందని సంప్రదాయం చెబుతుంది. దీన్ని మేము పరీక్షించాల్సిన ఒక ఆలోచనగా చూస్తాం, వాస్తవంగా కాదు.

- **PESM ఏం జోడిస్తుంది.** ప్రపంచ వాతావరణ నమూనాలు భౌతిక శాస్త్రంలో అద్భుతంగా పనిచేస్తాయి. అవి చేరలేని చోట PESM పనిచేస్తుంది: వేర్వేరు శాఖల మధ్య ఒకదాని నుంచి మరొకదానికి వ్యాపించే ప్రభావాలు, వ్యవస్థలో సజీవ భాగంగా ప్రజల ఎంపికలు, ఒక చెరువు, ఒక ఊరు, ఒక ఇంటి స్థాయి.